

اثر تنش قلیائیت و پیری تسریع شده بذر بر شاخص‌های جوانه‌زنی بذر شبیله (*Trigonella foenum L.*)

علی مرادی^۱- مرضیه موسوی ناصرآباد^۲- رویا بهبود^۳- حسن تیموری^۴

۱- استادیار و دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و تکنولوژی بذر، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه یاسوج

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و تکنولوژی بذر، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه یاسوج

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و تکنولوژی بذر، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه یاسوج

۴- دانش آموخته کارشناسی ارشد علوم و تکنولوژی بذر، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه یاسوج

چکیده

به منظور مطالعه اثر تنش قلیائیت و پیری تسریع شده بذر بر شاخص‌های جوانه‌زنی بذر شبیله (*Trigonella foenum L.*), آزمایشی در آزمایشگاه فناوری بذر دانشکده کشاورزی دانشگاه یاسوج در سال ۱۳۹۵ به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با چهار تکرار اجرا گردید. فاکتورهای آزمایشی شامل فاکتور اول زوال بذر در چهار سطح در مدت زمان‌های صفر (بدون زوال)، ۱۲، ۲۴ و ۳۶ ساعت در شرایط دمای ۴۱ درجه سانتی گراد و با رطوبت نسبی ۹۵ درصد و فاکتور دوم قلیائیت از ترکیب دو نمک خشی (Na_2SO_4 , NaCl) و دو نمک قلیائی (NaHCO_3 , Na_2CO_3) در ۵ سطح (۷/۷، ۶/۷، ۸/۹، ۹/۸ و ۱۰/۷) بود. نتایج نشان داد که برهمکنش زوال و تنش قلیائیت تأثیر معنی‌داری بر صفات درصد و سرعت جوانه‌زنی داشت. بیشترین درصد و سرعت جوانه‌زنی مربوط به تیمار بدون زوال و اسیدیته ۶/۷ و کمترین آن مربوط به تیمار ۳۶ ساعت زوال و اسیدیته ۱۰/۷ بود. بیشترین میزان شاخص طولی بنیه در تیمار بدون زوال مشاهده گردید که با سطوح ۱۲ و ۲۴ ساعت زوال اختلاف معنی‌داری نداشت. همچنین کمترین میزان آن مربوط به اسیدیته ۱۰/۷ بود. با توجه به نتایج تحقیق انجام شده، زوال و تنش قلیائیت هر دو باهم می‌توانند باعث کاهش شاخص‌های جوانه‌زنی گردند.

کلید واژگان: اسیدیته، بنیه بذر، درصد جوانه‌زنی، شبیله